

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně **R. Š.**, proti žalovanému **Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových**, se sídlem v Praze, Rašínovo nábřeží 42 (dříve Okresní národní výbor Brno – venkov), o podání žalobkyně nadepsaném jako „kasační stížnost R. Š. proti nezákonné konfiskaci majetku zemřelé matky R. H.“, podaném dne 13. 5. 2004 ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 29 Ca 342/2003,

t a k t o :

- I. Podání žalobkyně ze dne 13. 5. 2004 označené jako kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 31. 1. 2003 se žalobkyně domáhala přezkoumání a zrušení konfiskace majetku své matky R. H. bývalým Československým státem a jeho vydání žalobkyni jako oprávněné dědičce. Žaloba směřovala proti bývalému Okresnímu národnímu výboru Brno – venkov, jehož nezákonný postup při konfiskaci předmětné nemovitosti žalobkyně napadala. Žalobkyně se domáhala podle restitučních předpisů vydání rozhodnutí, jímž by bylo město Šlapanice, zastoupené Městským úřadem ve Šlapanicích, povinno uzavřít s ní dohodu o vydání nemovitostí. Tento návrh podala žalobkyně u Nejvyššího správního soudu, který usnesením ze dne 30. 6. 2003, č. j. Na 260/2003 – 18 věc postoupil Krajskému soudu v Brně podle § 7 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.) jako soudu věcně a místně příslušnému s tím, aby posoudil, zda jde o žalobu, kterou je za dané situace možné projednat a aby odstranil případné vady podání.

Krajský soud v Brně z dokladů předložených žalobkyní především zjistil, že před podáním výše uvedeného žalobního návrhu se žalobkyně jinou žalobou domáhala u Okresního soudu Brno – venkov v občanskoprávním řízení uložení povinnosti městu Šlapanice uzavřít s ní dohodu o vydání nemovitostí: objektu bydlení č. p. 576 na parcele č. 1183, pozemku č. parc. 1183 – zastavěné plochy a pozemku č. parc. 1184 – zahrady, vše zapsáno na listu vlastnictví č. 1 pro obec a katastrální území Š. u B., v katastru nemovitostí Katastrální úřad Brno – venkov. Okresní soud Brno – venkov tento žalobní návrh zamítl rozsudkem ze dne 30. 10. 2002, č. j. 12 C 220/95 – 79 a k odvolání žalobkyně

proti tomuto rozsudku pak Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 10. 9. 2002, č. j. 20 Co 184/2001 rozsudek soudu I. stupně potvrdil.

V projednávané věci senát Krajského soudu v Brně vyřizující věci správního soudnictví, vzhledem k tomu, že podání žalobkyně neobsahovalo náležitosti žaloby a bylo neprojednatelné, vyzval žalobkyni usnesením ze dne 12. 3. 2004, č. j. 29 Ca 342/2003 – 24, aby ve lhůtě 30-ti dnů ode dne doručení výzvy, opravila nebo odstranila vady svého podání ze dne 12. 1. 2003 tak, aby v případě, že se domáhá žalobou zrušení rozhodnutí správního orgánu podle ustanovení § 65 – 78 zákona č. 150/2002 Sb., označila nezaměnitelným způsobem napadené rozhodnutí příslušného správního orgánu, uvedla den jeho doručení či jiného oznámení žalobkyni, navrhla, jakým způsobem má soud rozhodnout, a aby k žádosti připojila opis napadeného rozhodnutí správního orgánu. Pro případ, že žalobkyně svým žalobním návrhem ze dne 12. 1. 2003 míní zahájit řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle ustanovení § 82 – 87 s. ř. s., ji uvedený soud vyzval, aby v téže lhůtě ode dne doručení usnesení opravila nebo odstranila vady svého podání ze dne 12. 1. 2003 tak, aby bylo zřejmé, že jde o tento typ řízení, tzn., aby uvedla, na jakých právech a jakým způsobem byla zkrácena nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, o jaký nezákonný zásah, pokyn nebo donucení správního orgánu jde, zda byl tento zásah, pokyn nebo donucení zaměřen přímo proti žalobkyni, nebo, zda bylo v jeho důsledku přímo proti ní zasaženo a dále aby uvedla, zda takový zásah trvá, či zda trvají jeho důsledky, anebo hrozí-li jeho opakování. I v tomto případě, aby uvedla návrh výroku rozsudku (navrhla, jak má soud rozhodnout) a kdy k nezákonnému zásahu došlo, resp. kdy se o něm žalobkyně dozvěděla. V odůvodnění své výzvy krajský soud vysvětlil, že z žalobního návrhu není jasné, zda se žalobkyně domáhá přezkoumání rozhodnutí správního orgánu postupem podle § 65 a násl. s. ř. s., či zda jde o návrh na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu ve smyslu ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. Žalobkyně byla současně vyzvána, aby v rámci specifikace zvoleného typu žaloby doplnila její potřebné náležitosti.

Na výzvu soudu reagovala žalobkyně procesním podáním ze dne 6. 4. 2004, v němž uvedla, že se domáhá zrušení: 1) rozhodnutí o konfiskaci podle ustanovení § 453a občanského zákoníku, 2) rozhodnutí – hospodářské smlouvy FIN/V/RP3489/Več ze dne 30. 12. 1988, 3) rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 9. 2002, sp. zn. 20 Co 184/2001 a 4) rozhodnutí – prodeje domku městem Š. Uvedla, že žádá, aby jí byl vrácen veškerý zkonfiskovaný majetek, neboť je oprávněnou dědičkou po původní vlastníci, přičemž rozsudkem Krajského soudu v Brně byla vyřazena z dědictví po zemřelé matce a důsledky tohoto rozhodnutí trvají a finančně ji poškozují. Dále žalobkyně uvedla, že došlo k nezákonnému zásahu, a to konfiskací podle ustanovení § 453 občanského zákoníku, kterou neoprávněně provedl bývalý Obvodní národní výbor Brno – venkov v roce 1988. Zmíněný rozsudek Krajského soudu v Brně pak konfiskaci potvrdil, přičemž se jedná o nezákonný zásah a porušení ústavy ČR.

Napadeným usnesením ze dne 30. 3. 2004, č. j. 29 Ca 342/2003 – 29 Krajský soud v Brně podání žalobkyně ze dne 12. 1. 2003 odmítl a současně vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Uzavřel, že vzdor výzvě ze dne 12. 3. 2004 a poučení soudu ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. zůstal žalobní návrh žalobkyně ve znění doplňujících procesních podání neprojednatelný. Nadále trval stav, že z něho nebylo možno především vůbec seznat, zda jde o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, neboť žalobkyně neoznačila konkrétním způsobem napadené rozhodnutí, ani nepřipojila k žalobě jeho opis,

neuvedla den doručení či jiného oznámení takového rozhodnutí, vyjma označení rozsudku Krajského soudu v Brně (v občanskoprávní věci) s jeho přesnou identifikací. V tomto případě se však nejedná o rozhodnutí správního orgánu, neboť soud takové postavení nemá. Neuvedla ani, zda jde o žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu ve smyslu § 82 - 87 s. ř. s. Z žalobního návrhu nebylo tudíž možno seznat, jakého postupu se žalobkyně domáhá a pokud šlo o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, pak tato nesplňovala požadavky týkající se označení napadených rozhodnutí, den jejich doručení či jiného oznámení [§ 71 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Protože žalobní návrh vzdor výzvě soudu nebyl opraven a pro jeho nesrozumitelnost a vady v řízení nebylo možno pokračovat, soud jej odmítl postupem podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Citované usnesení Krajského soudu v Brně bylo doručeno zástupci žalobkyně Zdeňku Širokému dne 11. 5. 2004. Žalobkyně na toto usnesení reagovala podáním ze dne 13. 5. 2004 označeném jako kasační stížnost R. Š. proti nezákonné konfiskaci majetku zemřelé matky R. H. V záhlaví jako napadené rozhodnutí označila č. j. 29 Ca 342/2003 - 24, tedy výše již zmíněnou výzvu soudu k odstranění vad podání ze dne 12. 3. 2004. Dále v „kasační stížnosti“ uvedla, že směřuje proti bývalému ONV Brno - venkov, který provedl konfiskaci movitého i nemovitého majetku, konkrétně domku se zahradou na K. ulici č. p. 576 ve Š., č. parc. 1183 a 1884 katastrálního území Š. s tím, že postup při konfiskaci majetku R. H. byl nezákonný. Žádala, aby Nejvyšší správní soud přezkoumal postup ONV a uznal oprávněný nárok žalobkyně na vrácení majetku po její zemřelé matce.

Vzhledem ke zjištění, že soudu doručené podání nemělo veškeré náležitosti ve smyslu § 37 odst. 3 a § 106 odst. 1 s. ř. s., vyzval Krajský soud v Brně usnesením ze dne 2. 9. 2004, č. j. 29 Ca 342/2003 - 37 stěžovatelku, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení doplnila a upřesnila kasační stížnost ze dne 13. 5. 2003 tak, aby z ní bylo patrné, čeho se stěžovatelka domáhá; dále aby řádně označila rozhodnutí soudu, proti kterému kasační stížnost směřuje, uvedla datum, kdy jí bylo toto rozhodnutí doručeno a uvedla též rozsah a důvody podání kasační stížnosti. Stěžovatelka byla současně poučena, že nebude-li ve stanovené lhůtě výzvě vyhověno, soud řízení o tomto podání odmítne. Současně byla vyzvána, aby v téže lhůtě předložila soudu plnou moc udělenou advokátovi k jejímu zastupování v řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem a poučena, že bez splnění této podmínky nemůže Nejvyšší správní soud jednat, neboť podle § 105 odst. 2 s. ř. s. je v řízení o kasační stížnosti zastoupení advokátem povinné.

Na tuto výzvu stěžovatelka reagovala podáním ze dne 1. 10. 2004, označeném jako „doplnění a upřesnění kasační stížnosti“, v němž uvedla, že kasační stížností se domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 9. 2002, č. j. 20 Co 184/2001, jímž byl potvrzen rozsudek Okresního soudu Brno – venkov ze dne 30. 10. 2000, č. j. 12 C 220/95 - 79. Opakovala, že žádá o nové přezetření oprávněnosti konfiskace rodinného domku své matky R. H. K výzvě soudu k předložení plné moci advokátovi sdělila, že tak učiní ve lhůtě co nejkratší. Dalším přípisem ze dne 12. 10. 2004 oznámila soudu, že oslovila několik advokátů, ale bez úspěchu; souhlasí proto s tím, že jí v řízení nebude zastupovat žádný advokát.

Krajský soud v Brně poté spis předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí „o kasační stížnosti“ s poznámkou, že je stěžovatelkou napadán v tomto řízení rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 9. 2002, č. j. 20 Co 184/2001, který není součástí předkládaného soudního spisu, neboť se jedná o rozsudek odvolacího soudu v civilní věci. Stěžovatelka není v řízení zastoupena advokátem.

Nejvyšší správní soud musel předně uvážit, zda podání stěžovatelky ze dne 13. 5. 2004 označené jako „kasační stížnost R. Š. proti nezákonné konfiskaci majetku zemřelé matky R. H.“, je opravným prostředkem (kasační stížností) proti napadenému usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 3. 2004, č. j. 29 Ca 342/2003 – 29, či nikoliv. Vzdor tomu, že v záhlaví zmíněného podání je uvedeno č. j. 29 Ca 342/2003 – 24, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nezbývá, než toto nejasné podání pokládat za opravný prostředek proti usnesení ze dne 30. 3. 2004, č. j. 29 Ca 342/2003 – 29, neboť zástupci stěžovatelky bylo zmíněné usnesení doručeno dne 11. 5. 2004 a stěžovatelka sepsala svůj opravný prostředek dne 13. 5. 2004, takže jím na doručené usnesení bezprostředně reagovala, vycházejíc z poučení o možnosti podání kasační stížnosti, které toto usnesení obsahovalo. Nejvyšší správní soud proto v řízení o uvedeném podání stěžovatelky postupoval po stránce procesní podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s., tedy jako v řízení o kasační stížnosti.

Podle ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Podle ustanovení § 106 odst. 1 s. ř. s. musí kasační stížnost kromě obecných náležitostí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno. Podle odst. 3 téhož ustanovení, nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. O následcích nevyhovění takové výzvě musí být stěžovatel poučen (§ 37 odst. 5 s. ř. s.).

Stěžovatelka vystupuje v přezkumném řízení soudním jako fyzická osoba, která však podle obsahu spisu nemá právnické vzdělání, vyžadované podle zvláštních zákonů pro výkon advokacie. Z toho je nutno dovodit, že musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátem, jak ji o tom řádně poučil již Krajský soud v Brně. Stěžovatelka však nedostatek povinného zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti nedoložila, naopak na výzvu soudu sdělila, že souhlasí s tím, že ji v řízení žádný advokát zastupovat nebude. Již pro tento nedostatek podmínky řízení nelze v řízení o stěžovatelčině kasační stížnosti pokračovat.

Stejně tak nutno souhlasit s Krajským soudem v Brně, že stěžovatelčino podání ze dne 13. 5. 2004, označené jako kasační stížnost, neobsahovalo v době jeho podání náležitosti kasační stížnosti, neboť v něm nebylo řádně označeno rozhodnutí soudu, proti kterému kasační stížnost směřovala, nebyl uveden rozsah a důvody podání kasační stížnosti, ani údaj o tom, kdy bylo stěžovatelce rozhodnutí doručeno. Tyto potřebné údaje k možnosti projednání kasační stížnosti pak stěžovatelka nedoplnila ani v dalším jejím podání ze dne 1. 10. 2004 či 12. 10. 2004. Naopak celou situaci navíc zkomplikovala tím, když uvedla, že její opravný prostředek směřuje proti rozsudku krajského soudu, který však byl vydán ve zcela jiném řízení a nikoliv v projednávané věci. K tomu nutno uvést, že podle ustanovení § 102 s. ř. s. je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (stěžovatel) domáhá zrušení tohoto soudního rozhodnutí. V doplňku kasační stížnosti však stěžovatelka označila jako napadené rozhodnutí rozsudek krajského

soudu, který však nebyl vydán ve správním soudnictví, ale v řízení civilním, není součástí projednávané věci a nejde tudíž o rozhodnutí vydané v tomto řízení.

Nezbývá tudíž než uzavřít, že stěžovatelčina kasační stížnost nemá náležitosti potřebné k jejímu projednání, tyto náležitosti se nepodařilo soudu odstranit a navíc není v řízení zastoupena advokátem. Nejsou tak splněny podmínky řízení a tento nedostatek vzdor výzvě soudu nebyl odstraněn, přičemž pro jeho neodstranění nelze v řízení pokračovat. Stěžovatelka o následcích nevyhovění výzvě k odstranění vad její kasační stížnosti byla poučena a Nejvyššímu správnímu soudu proto za této situace nezbylo, než podání stěžovatelky označené jako kasační stížnost odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) a § 105 odst. 2 (za použití § 120) s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo Nejvyšším správním soudem za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ta byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu